

Prawa kobiet na Litwie w raporcie Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet ONZ

 zw.lt/litwa/prawa-kobiet-na-litwie-w-raporcie-komitetu-ds-likwidacji-dyskryminacji-kobiet-onz/

W raporcie przygotowanym przez Komitet ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet ONZ znajdują się wnioski Komitetu powstałe po analizie piątego okresowego sprawozdania Litwy. Wskazuje się w nim m.in. na pozytywne zmiany jakie zaszły dzięki poprawkom z 2013 r. i 2014 r. w kodeksie Karnym oraz Kodeksie Postępowania Karnego, mającym przyczynić się do bardziej efektywnego dochodzenia i karania za wykorzystywanie seksualne dzieci i przemoc wobec kobiet oraz do udzielania natychmiastowej pomocy ofiarom tych przestępstw.

Niemniej jednak obok pozytywnych zmian wskazuje się również na liczne uchybienia. Zaniepokojenie wyrażane jest w odniesieniu do utrzymujących się postaw patriarchalnych i głęboko zakorzenionych stereotypów dotyczących ról i obowiązków kobiet i mężczyzn w rodzinie i społeczeństwie, które nadal są widoczne w mediach oraz materiałach edukacyjnych.

Komitet jest zaniepokojony faktem, że media uporczywie przekazują stereotypowe informacje i czasami poniżająco przedstawiają kobiety. Oprócz tego monitorowanie i nadzorowanie takich działań nie jest wystarczające. Zaleca się więc włączenie eliminowania dyskryminacji płciowej jako zasadniczego punktu Narodowego Programu Równości Kobiet i Mężczyzn oraz regularne monitorowanie podręczników, książek i innych pozycji naukowych, w celu bezwzględnego wykluczania treści o podłożu dyskryminacyjnym ze względu na płeć.

Chociaż Komitet przyjął z zadowoleniem podpisanie w 2013 r. Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, to ubolewa, iż Litwa niewystarczająco ściga i karze akty przemocy wobec kobiet oraz, że brakuje odpowiedniego wsparcia i schroniska dla ofiar tych przestępstw.

O tym, że Rząd Litwy 6 czerwca 2013 r. wyraził zgodę na podpisanie Konwencji, pisaliśmy już zaznaczając, że podpisanie i ratyfikacja Konwencji są niezbędne biorąc pod uwagę fakt, że na Litwie jedynie w 2012 r. 6472 kobiety i 625 dzieci uznanych zostało za ofiary przemocy domowej, a do Departamentu Policji złożono 18 tys. skarg dotyczących przemocy domowej.

W raporcie Komitetu zwrócono uwagę na niewielką skuteczność działań Kontrolera Równych Możliwości na Litwie (Lygių galimybių kontrolerius) w sprawie realizowania równych możliwości wobec kobiet. Szacuje się, że tylko 14 proc. skarg dotyczy nierówności ze względu na płeć. Zaniepokojenie Komitetu potwierdza wzrost handlu kobietami oraz dziewczynkami. Uzasadniony jest zatem nacisk na przeciwdziałanie prostytucji w postaci umożliwienia kobietom zdobycia wykształcenia oraz pracy.

Ponadto w raporcie zwrócono uwagę na potrzebę budowania i wzmacniania struktur organizacyjnych, służb takich jak policja oraz prokuratura, usprawniania pracy sądów oraz psychologów w sprawach dotyczących prześladowania i używania przemocy wobec kobiet.

W części dotyczącej udziału w życiu politycznym pozytywnie oceniono procent kobiet w służbie cywilnej oraz to, że dwa z trzech najwyższych urzędów pełnią kobiety. Jednakże nie przyjęto środków by przyspieszyć osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn w życiu publicznym i politycznym, a także by wesprzeć udział kobiet z grup takich jak kobiety z obszarów wiejskich, kobiety należące do mniejszości etnicznych, kobiety niepełnosprawne w życiu politycznym i publicznym. Komitet jest również zaniepokojony dyskryminacją kobiet polityków na podstawie panujących stereotypów. Komitet zobowiązał Litwę do sporządzenia i przedstawienia w lipcu 2018 roku sprawozdania z postępu wdrażania zapisów ujętych w niniejszym raporcie oraz zharmonizowanych wytycznych zawartych w deklaracjach dotyczących praw kobiet. EFHR ma nadzieję, że kolejny raport o sytuacji kobiet na Litwie

będzie bardziej pozytywny, a w społeczeństwie litewskim znikną nadal panujące i poniżające kobiety stereotypy.